I. DÍL.

Posmrtní vzpomínky.

† **Karel** kníže z **Oettingen-Wallersteinu**, bývalý předseda kuratoria akademie hraběte Straky.

† Msgr. **Antonín Hora**, probošt metrop. chrámu sv. Víta a metrop. kapitoly v Praze, člen kuratoria akademie hraběte Straky.

† **Adolf Süßner**, c. k. professor německého gymnasia v Praze na Novém městě ve Štěpánské ulici, professor při soukr. gymnasiu akademie hraběte Straky.

I. Teil.

Nekrologe.

† **Karl** Fürst zu **Oettingen-Wallerstein**, ehemaliger Präsident des Kuratoriums der Graf Straka'schen Akademie.

† Msgr. **Anton Hora**, Propst der Metropolitan-Domkirche bei bei St. Veit und des Metropolitan-Domkapitels in Prag, Mitglied des Kuratoriums der Graf Straka'schen Akademie.

† **Adolf Süßner**, k. k. Professor am deutschen Gymnasium in Prag, Neustadt-Stephansgasse, Professor am Privatgymnasium der Graf Straka'schen Akademie.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Karel kníže z Oettingen-Wallersteinu,

bývalý předseda kuratoria akademie hraběte Straky.

Krátce před vánocemi 1905 stihla nenadále do Prahy zpráva, že Karel kníže z Oettingen-Oettingenu a Oettingen-Wallersteinu, senior celého domu na zámku Petrohradě u Žatce v Čechách, kdež po mnoho let trávíval vánoce u svého tchána hr. Jaromíra Czernína z Chudenic, vážně onemocněl zánětem plic a zemřel dne 22. prosince 1905.

Není zde na místě zabývati se podrobnostmi životopisu v Pánu zesnulého vynikajícího šlechtice, jenž druhdy býval členem a pak předsedou kuratoria akademie. Jeho osobní vzácné vlastnosti, pojící se k hlubokému náboženskému přesvědčení, jsou dojista nezapomenutelny každému, kdož měl příležitost blíže jej seznati. „Stále zůstane nám v paměti — napsalo o něm přátelské péro případně v posmrtné vzpomínce — jeho milé, věrné smýšlení, jeho laskavost v obcování, jeho duchaplná, mužná bytost. Pevně a jistě kráčel životem, a kdož mu důvěřovali, nalezli v něm bezpečnou oporu, poněvadž byl především spolehlivý a bezpodmínečně pravdivý. Jsa sám znamenitě obeznalým ve všelikém podnikání a jednání, rád posloužil jiným bystrým svým rozumem a bohatou zkušeností. Pomáhati radou i skutkem bylo proň důvodem, neboť blahovůle byla základním rysem jeho bytosti. A poněvadž tato jeho blahovůle byla veskrze upřímná, poněvadž se stále projevovala v denním obcování, v hovoru, v pohledu očí, byl kníže Oettingen tak všeobecně oblíben. Jevil se vždy s největší přirozeností tím, čím byl, vznešeným, lidumilným pánem; rád si pohovořil se známými, ale v rodinném kruhu, ve společnosti své, v každém směru jeho důstojné choti a zdárných dítek prodléval nejraději. Ačkoliv byl původem a majetkovými poměry vlastně cizincem, přilnul k Rakousku a k svému císaři takovou věrností, že lze říci, že jsme v něm ztratili rakouského vlastence.“ („Vaterland“ ze dne 27. prosince 1905.)

Hlavním oborem jeho všestranné činnosti bylo zemědělství; neméně znám však byl též jako příznivec a podporovatel umění

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Karl Fürst zu Oettingen-Wallerstein,

ehemaliger Präses des Kuratoriums der Graf Straka'schen Akademie.

Kurz vor Weihnachten 1905 traf unverhofft in Prag die Nachricht ein, daß Karl Fürst zu Oettingen-Oettingen und Oettingen-Wallerstein, der Senior des Gesamthauses, auf dem Schlosse Petersburg bei Saaz in Böhmen, wo er seit vielen Jahren die Weihnachten bei seinem Schwiegervater Grafen Jaromir Czernin von Chudenitz zu verbringen pflegte, an Lungenentzündung ernstlich erkrankt und am 22. Dezember 1905 gestorben ist.

Es ist hier nicht am Platze die Einzelnheiten des Lebenslaufes des verewigten hervorragenden Edelmannes, welcher einst Mitglied und später Präses des Kuratoriums der Akademie war, zu schildern. Seine seltenen persönlichen Eigenschaften, verbunden mit tief religiöser Überzeugung, bleiben gewiß unvergeßlich allen denjenigen, die ihn näher kennen zu lernen Gelegenheit hatten. „Stets wird uns — schrieb treffend eine befreundete Feder in einem Nachrufe — seine liebevolle, treue Gesinnung, die Freundlichkeit seines Umganges, sein kluges, männliches Wesen in Erinnerung bleiben. Fest und sicher ist er durchs Leben geschritten, und die ihm vertrauten, fanden an ihm eine sichere Stütze, denn er war vor allem verläßlich und unbedingt wahrhaft. Selbst ein ausgezeichneter Geschäftsmann, stellte er gerne seinen scharfen Verstand, seine reiche Erfahrung anderen zur Verfügung. Mit Rat und Tat zu helfen, war ihm ein Grund, denn Wohlwollen war ein Grundzug seines Wesens. Und weil dieses Wohlwollen durchaus aufrichtig war, weil es im täglichen Umgange, im Gespräche, im Blicke des Auges sich beständig aussprach, war Fürst Oettingen so allgemein beliebt. Er gab sich stets mit der größten Natürlichkeit, wie er war, als vornehmer, menschenfreundlicher Herr; gerne verweilte er im Gespräche mit Bekannten, aber im Familienkreise, umgeben von einer seiner durchaus würdigen Gattin, von wohlgeratenen Kindern, war er doch am liebsten. Obwohl durch Abstammung und Besitzverhältnisse eigentlich ein Ausländer, hing er doch an Österreich und an seinem Kaiser mit einer solchen Treue, daß ich sagen kann, wir haben einen österreichischen Patrioten an ihm verloren!" („Vaterland" vom 27. Dezember 1905).

Das Hauptgebiet seiner vielseitigen Wirksamkeit war die Landwirtschaft; nicht minder bekannt war er aber auch als Gönner und

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a věd slovem i skutkem. V míře velmi pozoruhodné zabýval se též veřejným chudinstvím.

O náš ústav dobyl si zesnulý kníže nehynoucích zásluh předem jako člen, a později jako předseda kuratoria akademie. Vstoupilť do sboru tohoto hned při jeho ustavení počátkem roku 1890 jakožto člen povolaný nejvyšším maršálkem království Českého, Jiřím knížetem Lobkoviczem, a když brzy potom první předseda kuratoria, Richard hrabě Clam-Martinic zemřel, přejal dle Nejvyššího rozhodnutí ze dne 26. ledna 1892 předsednictví až do r. 1896.

Po veškerou tuto dobu účastnil se s největší horlivostí a svědomitostí všech jednání, jež se tehdy týkaly v první řadě stavebních záležitostí akademie jakož i způsobu, jakým by nadace hraběte Straky v době přechodní měly býti udělovány; zároveň s c. k. universitním professorem drem E. Ottem zasedal v porotě, jež zkoumala stavební program akademie a nárysy plánů.

S týmže zájmem a s neúnavnou snahou spolupůsobil později při vypracování zásadních organisačních předpisů akademie a při řešení všech mnohotvárných, se zařízením a otevřením ústavu souvisících otázek, tak že bylo namnoze zásluhou jeho prozíravého vedení záležitostí, že přípravné práce před počátkem školního roku 1897/98 byly dokončeny (srv. „Akademie hr. Straky v prvním tříletí 1896—1899“ ve III. výroční zprávě akademie za r. 1901/02).

Dříve však, než nastalo otevření akademie, byl kníže následkem svého přesídlení k trvalému pobytu do Vídně bohužel nucen vzdáti se předsednictví a vůbec všeho dalšího působení v kuratoriu, kterážto resignace byla též Nejvyšším rozhodnutím ze dne 16. srpna 1896 přijata. V přípise na kuratorium z Hluboše ze dne 18. června 1896, kterým s čestným úřadem svým v akademii se loučil, projevil ještě srdečnými slovy „nejlepší přání ku zdaru a rozkvětu krásné nadace, kteráž velkodušným zakladatelem svým jest povolána a určena za pomoci Boží k požehnanému působení v zemi“.

Vynikající zásluhy v Pánu zesnulého knížete z Oettingen-Wallersteinu o akademii, uznané skvěle též J. V. císařem, jakožto Nejvyšším ochrancem nadace Strakovské, zajišťují jeho památce v dějinách ústavu trvalé a významné místo pro veškerou budoucnost. R. i. p.!

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Förderer der Künste und Wissenschaften mit Wort und Tat. In sehr beachtenswerter Weise hat er sich auch mit der öffentlichen Humanität beschäftigt.

Um unsere Anstalt hat sich der dahingeschiedene Fürst vorerst als Mitglied, und später als Präses des Kuratoriums der Akademie unvergängliche Verdienste erworben. In diese Körperschaft ist er gleich bei deren Konstituierung zu Beginn des Jahres 1890 als vom Oberstlandmarschall des Königreiches Böhmen, Georg Fürsten von Lobkowicz berufenes Mitglied eingetreten, und nach dem kurz darauf erfolgten Ableben des ersten Präsidenten des Kuratoriums, Richard Grafen Clam-Martinic, übernahm er gemäß Allerhöchster Entschließung vom 26. Januar 1892 das Präsidium bis zum Jahre 1896.

Während dieser ganzen Periode beteiligte er sich mit dem größten Eifer und Gewissenhaftigkeit an allen Verhandlungen, die damals in erster Reihe die Bauangelegenheiten der Anstalt und die Art der Verleihung Graf Straka'scher Stiftplätze in der Übergangszeit betrafen; zugleich mit dem k. k. Universitäts-Professor Dr. E. Ott wurde er in die Jury entsendet, welche das Bauprogramm der Akademie und die Planskizzen zu prüfen hatte.

Dasselbe Interesse und unermüdliches Bestreben bekundete er in der Folge bei der Bearbeitung der grundsätzlichen organisatorischen Normen der Akademie und bei der Lösung der vielfachen, mit der Einrichtung und Eröffnung der Anstalt zusammenhängenden Fragen, so daß es vorzüglich seiner umsichtsvollen Leitung der Angelegenheiten zu verdanken war, daß die Vorbereitungs-Arbeiten vor Beginn des Schuljahres 1897/98 beendigt wurden (vgl. „die Graf Straka'sche Akademie in den ersten drei Jahren ihres Bestandes 1896—1899" im III. Jahres-Berichte für das Jahr 1901/02).

Bevor es jedoch zur Eröffnung der Akademie kam, sah sich der Fürst durch seine Übersiedelung zum dauernden Aufenthalte nach Wien leider genötigt, das Präsidium zu niederlegen und auf jede weitere Mitwirkung im Kuratorium zu verzichten, welche Resignation auch mit Allerhöchster Entschließung vom 16. August 1896 entgegengenommen wurde. In der Zuschrift an das Kuratorium von Hluboš vom 18. Juni 1896, mit welcher er von seinem Ehrenamte in der Akademie Abschied nahm, brachte er noch mit herzlichen Worten „die allerbesten Wünsche für das Gedeihen und Erblühen der schönen Stiftung, welche von ihrem hochherzigen Stifter berufen und bestimmt ist, mit Gotteshilfe segensreich im Lande zu wirken", zum Ausdruck.

Die hervorragenden Verdienste des in Gott ruhenden Fürsten zu Oettingen-Wallerstein um die Akademie, welche auch von Sr. Majestät dem Kaiser als dem Allerhöchsten Schirmherrn der Straka'schen Stiftung in glänzender Weise anerkannt worden sind, sichern seinem Andenken in den Annalen der Anstalt eine dauernde und bedeutsame Stelle für alle Zukunft. R. i. p.!

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Msgr. Antonín Hora,

probošt v. v. kapitoly u sv. Víta na hradě Pražském,
člen kuratoria akademie hraběte Straky.

Když v prosinci r. 1905 kapitolní probošt msgr. Antonín Hora, jakožto kmet 82letý přispěchal na zámek Petrohrad u Žatce, aby tu osobně vedl pohřební průvod zesnulého Karla knížete z Oettingen-Wallersteinu, jehož býval druhdy vychovatelem, nikdo netušil, že tak brzo chovance svého bude následovati. Do poslední doby byl svěží a statný, i zdálo se, že krušící moc stáří malomocně se od něho odráží. V květnu t. r. ochuravěl však nebezpečně a smrtelně; dne 15. května 1906 zesnul v Pánu.

Probošt msgr. Hora byl mužem nevšední vytrvalosti, širokého vědění, bohaté zkušenosti a vzácného rozhledu. Vyšinul se postupem k nejvyšším a k nejčestnějším hodnostem církevním; vysvěcen byl v roce 1847 na kněze, stal se r. 1871 kanovníkem u sv. Víta, r. 1875 kníž. arcib. konsistoriálním kancléřem, r. 1884 generálním vikářem. Po smrti kardinála knížete Schwarzenberga r. 1885 byl kapitolou zvolen kapitolním vikářem a správcem diecese sede vacante, r. 1891 kapitolním děkanem a r. 1898 proboštem. Zesnulý vynikl však též svým působením ve veřejném životě jakožto zemský poslanec za velkostatek (od r. 1883) a mnoholetý člen školské komise, jakožto člen zemské školní rady (od r. 1871) a člen výborů různých korporací a ústavů veřejných.

Akademie hraběte Straky čítá zesnulého církevního hodnostáře mezi přední své příznivce a podporovatele. Bylť členem jejího kuratoria skoro od počátku. Když totiž první zástupce knížete arcibiskupa pražského v kuratoriu, světící biskup Karel Schwarz r. 1891 zemřel, byl na jeho místo povolán tehdy generální vikář a zemský prelát msgr. Antonín Hora, jenž v tomto čestném úřadě setrval až do své smrti, přispívaje platně svými bohatými zkušenostmi a vědomostmi při všech důležitých jednáních o zařízení a vybudování ústavu v celém prvním desítiletí jeho trvání. Úmrtí jeho vzbudilo upřímný žal u všech příslušníků akademie, kteráž zachová mu povždy vděčnou a čestnou paměť. R. i. p.!

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Msgr. Anton Hora,

Propst des a. g. Metropolitan-Domkapitels bei St. Veit an der Prager Burg, Mitglied des Kuratoriums der Akademie.

Als im Dezember 1905 der Dompropst Msgr. Anton Hora im Greisenalter von 82 Jahren auf das Schloß Petersburg bei Saaz eilte, um persönlich den Leichenzug des verstorbenen Karl Fürsten zu Oettingen-Wallerstein, dessen Erzieher er einst war, zu führen, hätte niemand geahnt, daß er seinem Zögling so bald nachfolgen wird. Bis zur letzten Zeit war er frisch und rüstig, und es schien, als ob die beugende Macht des Alters ohnmächtig von ihm abprallen würde. Aber im Mai des l. J. erkrankte er gefährlich und tödlich; am 15. Mai 1906 ist er im Herrn entschlafen.

Der Dompropst Msgr. Hora war ein Mann von außergewöhnlicher Ausdauer, vielseitigem Wissen, reicher Erfahrung und von seltenem Scharfblick. Allmählich ist er zu den höchsten und ehrenvollsten kirchlichen Würden emporgestiegen; nachdem er im Jahre 1847 die Priesterweihe empfangen, wurde er 1871 zum Dom-Kapitular bei St. Veit gewählt, 1875 zum f. e. Konsistorial-Kanzler, 1884 Generalvikar ernannt. Nach dem Tode des Kardinals Fürsten Schwarzenberg 1885 wählte ihn das Domkapitel zum Kapitelvikar und Diözesanverweser sede vacante, 1891 zum Kapiteldechanten und 1898 zum Domprobst. Der Verstorbene hat sich aber auch durch seine Tätigkeit im öffentlichen Leben hervorgetan als Landtagsabgeordneter für den Großgrundbesitz (vom Jahre 1883) und langjähriges Mitglied der Schulkommission, als Mitglied des Landesschulrates (vom Jahre 1871) und Mitglied der Ausschüsse verschiedener Korporationen und öffentlicher Anstalten.

Die Graf Straka'sche Akademie zählt den verewigten Kirchen-Dignitär zu ihren ersten Gönnern und Förderern. Er war fast vom Anbeginn Mitglied ihres Kuratoriums. Als nämlich der erste Vertreter des Prager Fürst-Erzbischofs im Kuratorium der Weihbischof K. Schwarz im Jahre 1891 dahingeschieden war, ist auf seine Stelle der damalige Generalvikar und Landesprälat Msgr. Anton Hora berufen worden, und verblieb in diesem Ehrenamte bis zu seinem Ableben, indem er seine reichen Erfahrungen und Kenntnisse bei allen wichtigen Verhandlungen über die Einrichtung und Ausgestaltung der Anstalt im ganzen ersten Dezennium ihres Bestandes zur Verfügung stellte. Sein Tod erregte eine aufrichtige Trauer bei allen Angehörigen der Akademie, welche ihm immer ein dankbares und ehrenvolles Andenken bewahren wird. R. i. p.!

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Adolf Süßner,

c. k. gymnasijní professor a professor při soukromém gymnasiu akademie.

Bezprostředně před počátkem školního roku 1905/06 utrpělo soukromé gymnasium akademie citelnou ztrátu neočekávaným, předčasným skonem velmi váženého člena gymnasialního učitelského sboru, c. k. professora Adolfa Süßnera z c. k. německého státního gymnasia v Praze na Novém městě ve Štěpánské ulici, jenž zemřel dne 15. září 1905 ve 52. roce svého neúnavného, blahu školy a rodiny věnovaného života ve své domovině Vroutku.

Ačkoliv šlechetný zesnulý působil na ústavě jen jediný rok, dobyl si přátelství a úcty všech, kdož ho znali, a osvědčil se za ten čas jako znamenitý, svědomitý a láskyplný učitel svých žáků.

Sbor učitelský bude v Pánu zesnulého vždy vzpomínati s upřímným přátelstvím, žáci však budou milému učiteli vzdávati vděčnou úctu i za hrob.

Čest budiž jeho památce!

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Adolf Süßner,

k. k. Gymnasialprofessor und Professor bei dem Privatgymnasium der Akademie.

Unmittelbar vor dem Beginne des Schuljahres 1905/06 erlitt das Privatgymnasium der Akademie einen herben Verlust durch das unerwartete, frühzeitige Hinscheiden eines hochgeschätzten Mitgliedes des Gymnasiallehrkörpers, des k. k. Professors Adolf Süßner vom k. k. deutschen Staatsgymnasium in Prag, Neustadt, Stephansgasse, der am 15. September 1905 im 52. Jahre seines rastlosen, dem Wohle der Schule und seiner Familie gewidmeten Lebens in seinem Heimatsorte Rudig starb.

Obwohl der edle Verstorbene nur ein Jahr an der Anstalt wirkte, gewann er die Freundschaft und Verehrung aller, die ihn kannten, und bewährte sich in dieser Zeit als tüchtiger, gewissenhafter und liebevoller Lehrer seiner Schüler.

Der Lehrkörper wird des Dahingeschiedenen stets in aufrichtiger Freundschaft gedenken, die Schüler werden aber ihrem teuren Lehrer auch über das Grab hinaus dankbare Verehrung zollen.

Ehre sei seinem Andenken!

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf